Ч. 121 (915) Львів, субота 1. червня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

З України.

Румуни відходять?

Люди, що приїхали на днях до Бесарабії переказують, що румунське військо, яке стояло в північній частині Бесарабії, з невідомих причин відійшло на 30 верстов назад. Раніше пр. Румуни стояли у 18 верствах від Могилева, а тепер стоять у віддали 48 в.

Татарський парламент.

З Одеси повідомляють, що в „Курултаї" (татарський парламент) який відбуває наради в Симферополі, зібраня відбувають ся публично. До президії входять: редактор часописи „Мілет" (Народ) Айвазов, редактор „Кримского очаг-а" Хільмі та ялтинський діяч Аблаєв. Основне питане про владу на Криму ще не вирішено. В парламенті перехрещують ся дві течії: одна — націоналістичний центр — висуває думку про перевагу татар в майбутнім органі влади, друга стоїть на засаді рівного представництва всіх національностий. (Нова Рада).

На чорноморськім побережі.

Одеса. (УТА). Оповіщено обяву начальника штабу усіх українських портів чорноморського побережа, в якій приказують ся власникам кораблів, суден, моторових човнів як приватних так і державних, які плавають з прапором української держави дістати осібні перепуски і посвідки, бо виставлене українського прапора не означає ще приналежности до української держави. Німецький посол повідомив українське міністерство війни, що всі судна, які не мати-муть посвідок від начальника штабу всіх портів, будуть задержані німецькими військовими суднами.

Товарообміна з Росією.

Під проводом міністра торговлі і промислу С. Гутника відбулось перше з чисто організаційним характером засідане комітету для підготовленя торгово-економічних договорів з Великоросією і другими державами. В теперішню хвилю діяльність комісії зводить ся до переговорів про виміну товарів з представниками великоруської мирової делеґації.

Німецькі репресії.

[illegible]. (УТА). Будинок земської управи запечатано німецькою властю. Школи, лісниці, аґрономічні участки без гроший, на переломі закрита. В повіті жите взагалі завмерло. Німецькі власти арештували голову земського зібраня Коваленка, голову земської управи Сумновича, його заступника Денисенка та вислали за межі України.

Суми. (УТА). Арештовано завідуючого відділом волосних земств Скринника.

Гетьманська днина.

Для познакомленя наших читачів з тим, як виглядає гетьманська днина, наводимо за київським „Відродженєм" отсе донесене: На прийомі у гетьмана. 22. мая у гетьмана був шеф місії для обміну бранцями, ґенерал-лейтнант австрійської служби фон-Алексич.

Представляв ся гетьману Сергій Шелухин, голова комісії для мирових переговорів з Московщиною.

До гетьмана завитали лідери українських політичних партій.

О 12 г. пан гетьман їздив до ґенерала фельдмаршала Айхгорна.

Коло 6 г. вечера того-ж дня до гетьмана завитали ґенерал фельдмаршал Айхгорн і ґраф Форгач.

22. мая делеґація стародубського повіту просила гетьмана, щоби як-найшвидше очищено повіт від большевиків Делеґати „крім того" просили, щоби після мирових переговорів стародубський повіт остаточно прилучено до України. П. гетьман відповів, що йому самому бажано, аби стародубський повіт прилучено, але остаточно се питане ще не вияснене. При сьому просив доставити точні історичні дані.

Наталія Романович-Ткаченко на волі!

24. мая у вечер, після слідства, німецькою владою увільнено з під арешту українську письменницю Наталю Романович-Ткаченкову жінку б. народнього міністра внутр. справ М. Ткаченка.

Свято Кирила і Методія на Україні.

25. мая відвідав міністра освіти болгарський посол при Укр. Державі п. Шишманов і передав м-ови одержану послом від болгарського міністра Дешева телеґраму такого змісту: „З особливою радістю зустрів я вістку, що українське міністерство освіти встановило, як спеціяльне шкільне свято на Україні день 24. мая на память наших просвітителів, велика справа яких осяяла славянські народи і показала їм шлях до освіти і культури. Прошу передати п. міністрови Василенкови мої і мого міністерства найгорячійші поздоровленя з приводу нашого спільного свята на память св. братів Кирила та Методія. Се дуже богато помагає зближеню болгарського та братнього нам українського народів. Міністер Дешев".

Нота Донщини до України.

Київ, 26. мая 1918.

Наш київський кореспондент доносить:

Донське посольство предложило 21. мая правительству української держави слідуючу ноту:

„Супроти майбутнього відкритя мирових переговорів правительства української держави з правительством російської совітської републики, повновласне посольство донського війська уважає необхідним подати до відома українського правительства що слідує: — 21. жовтня 1917 р. в місті Владикавказі, був підписаний договір про утворене нової федеративної держави, „Південно-східного Союза", в склад котрого формально ввійшли: населене території козацьких військ донського, кубанського, терського і астраханського, гірські народи північного Кавказу і чорноморського побережа і вольні народи степів південного сходу Росії. В слід за тим представники ставропільської ґубернії, чорноморської ґубернії і части царицанського уїзду, саратовської ґубернії, як нерозривно звязані економічно з південно-східним союзом, заявили бажане також прилучити ся до згаданого союза. Утворене південно-східного союза мало на ціли політичне і економічне обєднане всіх народів, що входять в склад союза, оставляючи кождому з них повну самостійність у внутрішнім правлїню при обовязку оборони всіми силами союза від посягань на самостійність кождого його члена.

Висшим державним орґаном є союзне зєдинене правительство. Будучи представником найбільшої складової части південно-західного союза Донського Краю, правительство котрого свято зобовязалось зберігати умови підписаного союзного договору, повновласне посольство донського війська приймає на себе обовязок охорони інтересів південно-східного союза і просить правительство української держави при веденю переговорів з мировою делеґацією російсько-совітської републики мати на увазі:

1) Що південно-східний союз представляє собою не часть російської совітської републики, але осібну суверенну державу, як самостійний політичний союз південно-східних націй;

2) що правительство того союза є в стані війни з непризнаним ним правительством рос. сов. републики;

3) що народи і правительства півд.-схід. союза будуть обороняти ненарушимости союза всіми стоячими до розпорядимости середниками.

В додаток до сказаного, донське повновласне посольство подає до відома правительству української держави, що як обєднане правительство всего південно-східного союза, так і в части правительство донського війська було настроєне найдружнійше до спорідненої України і бажало би зберечи з нею добрі сусідські взаємини, точне очеркнене котрих в найблизшім часі повинно бути предметом осібних спільних нарад.

Нове посольство від Дону.

Супроти незвичайних подій, що відбувають ся на Доні, до гетьмана України прибула нова донська надзвичайна місія від ґенерала Краснова, вибраного „Колом спасеня Дону“ необмеженим володарем. Попереднє повновласне посольство, що було виборним представництвом від донського населеня, заступлено людьми іменованими. Давнійше повновласне посольство, яке стояло на точці погляду недопущеня в справи Дону чужого вмішуваня а в склад якого входили ґен. Сидорин, полк. Гушин, І. Семенов і М. Горчуков відїхало з Києва 26. с. м.

Ратуймо „Рідну Школу“.

У Львові відбули ся недавно два зїзди в шкільній справі, а саме український зїзд Краєвого Шкільного Союза „Рідна Школа“ і польського Товариства учителів висших шкіл.

Поляки слушно можуть назвати свій зїзд польським соймом учителів. Сей сойм тревав два дни і не міг вичерпати всего богатого матеріялу обрад, та передав його з конечности до полагодженя ріжним комісіям і головній управі товариства. На нім управа тов-а здала докладний звіт з діяльности товариства, яка мимо тяжких воєнних обставин гарно розвивала ся. На зїзді виголошено кілька незвичайно інтересних і гарно опрацьованих фахових рефератів, як реферат дра Венцковського про постулят селекції (добору) в державнім і національнім вихованю; реферат дра Биковського про степени і роди шкіл і їх взаїмні відносини, реферат проф. Гавзвальда про уряджене учительських студій на польських університетах і політехніках. Над сими рефератами переведено основну річеву дискусію, поставлено і принято цілий ряд постанов і резолюцій, які мають бути дороговказом для дальшої праці над польським шкільництвом в цїли поширеня його орґанізації, поглубленя самої науки і переведеня реформ для більш успішного і доцільного подаваня наукових відомостий.

В нарадах зїзду брали участь делеґати з польського королївства і в сей спосіб добутки нарад зїзду стануть власностю цїлого польського народа. Рішено навіть оснувати одно товариство учителів на всій области польських земель. Зїздом польських учителів інтересувала ся ціла польська суспільність, польська преса передала широкій польській публиці всї реферати, перебіг дискусії і повзяті рішеня, а архиепископ Теодорович післав зїздови письмо з привітом. Намісник ґр. Гуйн приняв депутацію від зїзду і приобіцяв заняти прихильне становиско супроти домагань польського учительства. Справоздавець одної польської часописи кінчить свій звіт з нарад польського шкільного сойму слідуючими словами: „Пізним вечером закінчили ся наради загального зїзду — поважні, глубокі, гідні великої хвилї, в передодни якої стоїть тепер польська школа“.

Щасливий польський справоздавець, що може такими словами відізвати ся о шкільнім зїзді, щасливий польський народ, що уряджує у себе подібні зїзди.

Українському справоздавцеви з українського зїзду „Рідної Школи“ серце стискаєсь, коли приходить ся йому про него писати. Дуже хотїлоби ся затиснути уста і мовчати про стан нашого шкільництва, так, як він представив ся на зїзді „Рідної Школи“. І чи взагалі можна поважно говорити про зїзд, на якім ухвала про саме істноване „Рідної Школи“ западає 20 голосами проти 17 — значить було 37(!) голосуючих, — а на котрім, як коли прийшло ся вибирати нову управу, то не було з кого вибирати. Зїзд „Рідної Школи“ анї не був підготовлений, анї як слід не обісланий. Не підготовлено нї одного реферату, що давби субстрат до серіозної дискусії, а сама дискусія (sit venia verbo!) була крайно безладна, баламутна, неінтересна, несеріозна і нерічева.

У деяких учасників слідно було прямо тенденцію убити на сім зїзді „Рідну Школу“, трактовано її як трупа, якого не треба воскрешати та винайдено для неї уже готового спадкоємця. Трактовано справи під тїсним кутом своїх станових інтересів, чи інтересів даних інституцій (а властиво їх управ і учительських тіл), а замикано ся перед ширшими національними горизонтами. Ліквідовано, а не будовано. Співано „вічная память“ — замість кликати „e pur si muove“. Отсе був настрій і тон майже половини учасників сего мізерного зїзду та більшої части бесїдників, що думали забалакати „Рідну Школу“ на смерть...

Війна зробила справдї тяжким положенє нашого національного шкільництва і його орґанізацій, але на війну не можна звалювати всеї вини зі живучих і маючих можність працювати людий. Упадкови нашої „Рідної Школи“ і орґанізації, яке нею занималось винні ми самі. Винна передовсїм управа орґанїзації, що ждала аж дотепер, нім надумалась дати знак житя (чи аґонії), винна наша інтеліґентна публика, що за мало інтересувала ся рідним шкільництвом, винен широкий загал, що призабуває на свою просвіту, винна вкінци українська преса, що мовчала доси про сей сумний стан нашої рідної школи, як взагалї вона, а за нею загал, займає ся всякими проблемами „високої політики“, а спускає з ока пекучі житєві питаня народного бутя і орґанічної праці.

Упадок заінтересованя для національного шкільництва у нашої публики є прямо злочином супроти нашого народа і його будучности. Що нам говорити про „високу“ політику, як сама основа бутя народа находить ся в занепадї! Поляки, як нїхто инший, належито доцїнюють значіне шкільництва для будучности народа. Тому-то вони ширять тепер горячково свої школи не лише у нас в Галичині, але далеко у Холмщинї, Підляшу, Волинї і Поділю. Їх „Tow-o Szkoły Ludowej“ в Галичині а „Macierz“ на Холмщинї, Волинї і Поділю розвинули так інтензивну діяльність, що вона загрожує поважно укр. характерови сих земель.

Деж з нашого боку належне протиділанє тому напорови розгалуженої і рухливої польської орґацізації? Де інституція, що була би покликана до протиділаня? Де „Рідна Школа“, що перед війною поклала на сїй ниві так великі заслуги? Отсї питаня кидаємо в наш загал, до його укр. сердець і укр. сумлїня! Пора очуняти з воєнної зневіри та з високополітичного чаду! Пора засукати рукави та взятись до працї! Годї жити самими лише „жолудковими“ справами та плисти за загальним зматеріялїзованем або знов гонити лише за політичними новинами і сензаціями. Апелюємо до народного почутя всего нашого загалу і кличемо: Відновляйте „Рідну Школу“

Калєйдоскоп з України.

III.

Одесса, в маю 1918.

З українськими зелїзницями діють ся **правдиво** калейдоскопічні історії: як до Жмеринки їхали ми в обдертих возах серед страшного стиску, в темноті і задусї, — так до Одесси їхали ми як великі пани — в елєґантнім ваґонї, на плюшових ложах, з електричним освітленем, чисто й вигідно.

В нашім переділї було двох чужинців: якийсь угорський санітарний хоружний, що дуже хвалив український народ (хоч не знав ще, що ми Українці) й оповідав про те, як той народ виводить ся з рівноваги — та б. російський офіцер від гузарів. З ним вдали ся ми в довшу розмову. Був се траґічний тип, з чисто військовим образованєм, з роду Москаль, з переконаня монархіст. У Київі боров ся на власну руку проти большевиків, як проти ворогів царату. Зловлений ними, засуджений був на смерть; розстріл наступив у царськім саді: трафлений кулею в ніс, упав. Большевики думали, що він уже нежиний і лишили його. Так він уратував ся, лише з раною. Скинув остроги, не носить паґонів; з жовнїрського одягу має тільки червоні штани, бо доси не міг собі купити инших.

— Якже мене болить, що тепер скрізь поштовхують русского солдата! Але в души думаю: тебе повинні штовхати не пястуком, тільки штиком за те, що ти, як худоба шпов в розтїч і нищив власних офіцерів! Я сам штовхав-би його! До армії вже нїколи не вступлю, маю погорду до такої армії!

Красний гузар висїв, а ми ще довго говорили про нього.

Почало свитати. Поїзд мчав дальше дуже скоро, кругом видніли зелені збіжа на полях. Ніде не бачив я необроблених піль, про які тілько начитав ся в приказах Айхгорна.

В недїлю рано висїли ми в Одессї. Дворець старий. На нїм повіває український фляґ, що полиняв уже від дощів та сонця. Рух значний, але менший, як в Жмеринцї. Тут і там видно румунських офіцерів — по двох. Волочать ся й заглядають скрізь ті панове, що свого часу ззаду напали на Болгарію, потому на свою союзницю Австрію, а тепер забрали нам Бесарабію. Нїхто їх не контролює, мабуть тому, що українська власть не хоче, аби її називали „шовіністичною“. Зате в Бесарабії вивішують Українців, але се не шовінїзм.

І нас нїхто не контролює, нїхто не питає, чого ми тут хочемо. Правда, видно укр. міліціянтів з гербами й синьо-жовтими відзнаками Але чого вони стоять, не знати. Мабуть і вони не знають. Бо якби знали, то румунські офіцери не заглядали-б в усї закутини.

Ділємо, чи йти на снїданє, чи йти над море, порішили ми так, що пішли подивити ся на море, лишивши річи в ґардеробі, яка знаходить ся в зелїзничих возах.

На вулицях рух, як на торговельний город, невеликий. Прохожі приязно інформують нас, куди йти, очевидно нема тут ненависти до Австрійців. По дорозї зустрічали ми укр. фляґи на державних будинках. Кругом чути російську мову і видно багато вивісок з еврейськими іменами. Місто знищене мало. Тільки тут і там видно сліди гарматних куль.

Між двома рядами домів затемніле величка, движима площа. То Чорне море, яке ми всї перший раз в житю побачили. Воно дійсно темне, але дуже гарне тою темнотою і більше таємниче, чим нпр. Балтійське. Свіжий і як нектар приємний легіт віє від нього а діскретно-темний, фалдистий колїр манить утомлені очі.

Підходимо над сам беріг і бачимо — страшну катастрофу: високі береги, підмиті морем, усунули ся й потягнули з собою цїлі камяницї, що покривлені, з зігнутими кришами стоять на долї. Ґрупка людий стоїть і жалує ся на міських інжінїрів, що запевнили всїх про безпеку сих будинків.

Вдаємо ся в розмову. Знають про галицьких Українців. Оден старий уже купець провадить нас до молочарні. Входимо.

— Чи є що теплого зїсти?

— Нї! Не топимо, бо вугля нема: флот забрали.

Те саме в другій і третій молочарні. Вкінці рішили ся ми пити студений кефір (квасне молоко, дуже добре, подібне до йоґурта). Є масло, добрий хлїб і білі булки. 4 нас заплатило 9 рублїв.

Йдемо шукати чогось українського. Купуємо великий укр. дневник „Вільне Життя“ і вже маємо адресу редакції. Але питаємо продавця, що тут є українського.

— Є корпусний український штаб.

Добре. Ідемо.

По дорозї заглядаю на подвірє якоїсь камяниці. Обскакують мене молоді хлопці в однострояx з радісним криком: „Український Січовий Стрілець!“ Було їх з десять.

— Ви Українцї? Ґімназисти? — питаю.

— Да!

— Відки знаєте, хто український стрілець

— не лише формально, але і в річи самій! Фонди в народі є, сили найдуть ся певно, коби лиш воля до діла була! Збудім в собі назад ту волю, якої нам сегодня більше, нїж коли-небудь давнійше, треба!

Observator.

Чого хотять Поляки?

В ч. 139 „Tagespost-у“ читаємо під повисшим заголовком:

„Про Польщу не говорить ся вже, як про головне питане сходу — так було півурядово сказано в „Norddeutsche Allgemeine Ztg“. Своїм зволїканєм та розбитєм довели Поляки до того, що нинї правительства і публична опінія в Европі говорять про Україну, про балтійські землї, про Литву — за те доля колишнього польського королївства остає невпорядкована. У Відни і в Берлїнї прийшли до переконаня, що пересадні дарунки, якими осередні держави 5. падолиста 1916 і в цвітни 1917 приректи створене самостійної Польщі, збудили надто велику зарозумілість у Поляків, які й без того при всїх своїх цїнних прикметах, мають нахил до здорованя себе самих. Тепер йде робота над устроєм і звязками з окраїнними державами на сходї і жде ся на те, що правительство у Варшаві зволить сказати осередним державам. Як воно не предложить нїчого такого, що булоби до принятя, остане все по старому. Україна сама уконституовала ся, створила собі зразу соціялїстичне, опісля буржуазійне правительство, з яких перше закликало нїмецькі війська на Україну, а друге обіцяло обновити добрі відносини. Тут має ся отже до дїла з означеною волею, а не з пересадними претенсіями. Натомість барон Гец, один з провідників австрійського польського клюбу, в своїй бесїдї з цвітня 1918, жадав поширеня своєї вітчини аж до моря, що загрожувало би границї або Нїмеччини або балтійських провінцій. Як довго Поляки носять ся з такими мріями, не дасть ся нїяк осягнути з ними якогось порозуміня. Лїпше полишити вперед Поляків самим собі, а допера відтак з ними переговорювати.

„Найцїкавійший зрештою в польській політицї подїл народу на активістів і пасивістів. Активісти мають все таки якусь охоту до згоди і хотять осягнути свою цїль при помочи або осередних держав або їх ворогів. Натомість пасивісти пропаґують здержливість і ждуть, аж печені голуби самі влетять їм до губи. Чи чув хто коли, щоби половина народу, який почуває ся сильним, рішила ся серед світової кризи за політичною бездїльністю?

Се зрештою дуже вигідно вижидати, куди оберне ть ся світова історія, щоби відтак дістати від побідника дарунок свободи. Але чи давано коли кому свободу як дарунок? Її треба собі заслужити і вибороти, бо инакше лишає ть ся те слово пустою фразою, яка розпливає ть ся при найблизшій змінї фактів. Польський пасивізм се знак тяжкої національної недуги. Пристрастне збурене та фанатичне вимахуване на лїво і на право може довести нарід до руїни, але воно все таки розвиває творчі сили. Зате пасивізм є вістуном національної смерти. Хто для великої справи свого народу не хоче нїчого робити, сей занапащує її.

„В Польщі збільшає ть (?! Ред. „У. Сл.“) все таки число таких, що вважають доцїльним сильне дїлане при боцї осередних держав. Але й від них не вийшов ще нїякий проєкт, як мають Поляки прилучити ся до осередних держав під мілїтарним, політичним і господарським оглядом. Про се хотїли би ми почути ясне слово. Між сотками брошур про сей предмет нема таких, в котрих обговорювано би спільні справи, як вони мали би уложитись між конґресовою Польщею, а Австро-Угорщиною, між конґресовою Польщею а осередними державами. Не висказано також доси ясного зреченя Познанщини і західних Прус, що є головною умовою чесного договору.

Коли оба цїсарі в своїх проклямаціях заговорили доволї ясно, то обовязком Поляків зробити тепер зі свого боку крок. Коли вони його залишать, то розвязка польського питаня не рушить і дальше з місця. Політика яку знов навязав п. Ґломбінський в Празї, нїчого Полякам не поможе. Славяни не сотворять Польщі; се можуть зробити тільки Нїмцї. Їх повинні Поляки придержувати ся“.

Як бачимо: нову мельодію зачав, а на старій скінчив. Тоже-то цїле відношене австр. Нїмців до Поляків. Кінцем кінців зійдуть ся вони знов — мимо паломництв до Праги — як лисі конї. Для нас цїнне в тій статї признане для державно-творчої сили укр. народу.

— По гербі й по формі.

Були се перші Українцї, яких я бачив в Одессі. Говорили добре по українськи й мали національну свідомість на галицьку міру. До Москалів відносили ся ворожо.

Доходимо до корпусного штабу. Велична палата. Перед нею стоїть сторожа в українських одностроях, як з голки, в мазепинках, з новими крісами. Стоїть справно.

Радісно підступаємо до неї й питаємо, чи тут корпусний штаб і чи можна говорити з комапдантом.

Оден і другий вартовий відповідає тільки: „Татар!...“

Зі здивованими очима входимо до палати. У вестібулю рух. Молодий, елеґантний офіцер приступає до нас. Питаємо о те саме, що сторожу. Відповідає нам — по польськи — що є заступник команданта і що він, як адютант, зараз зголосить нас. Ще більше здивовані, даємо свої візитові карти. Виходить командант, молодий чоловік з відзнаками полковника укр. армії й запрошує нас до себе, в чисто російській мові.

Побачивши татарську сторожу, польську адютантуру й московську команду, що все разом має творити українську армію (розуміє ть ся, „аби не було шовінїзму“), не хотїли ми вже бачити ся з начальним командантом, бо боялисьмо, чи він припадком не буде — нпр. благородний Румун. Впрочім п. полковник Орлов, довідавши ся, що ми Українцї — говорив до нас по українськи, всадив нас до повозки й відвіз нас в опіку українському сотникови з напазом, щоб нас опровадив по Одессі. Від того сотника довідали ся ми, що корпусний командант не є Румун, тільки (на диво) щирий Українець.

(Далі буде).

Ягайлонська ідея rediviva?

„Gazeta Codzienna“ доносить в статї під титулом: „Konferencya narodowości b. Rzeczypospolitej polskiej“, що слїдує:

„Дня 13. мая відбула ся в Льозаннї (в Швайцарії) конференція народностий, які входили в склад давної польської Річи посполитої. Конференцію сю заініціював Литовець, священик Віскont. Конференції проводив п. Едмунд Пріват. З Поляків були присутні: пп. Лїґоцкий, Юревич і В. Барановський, з Литовців о. др Антін Віскопт, з Українців Бачинський (в заступстві Степанківського), редактор „Дїла“ Панейко і Романовський, з Лотишів Яня Клявін. Після довгої дискусії вибрано комісію в цїли уложеня статуту і приготованя Установчих Зборів“. (Чого? — Ред. У. С.).

Стільки польське донесене. Звук його такий, що каже вносити про якусь спільну акцію литовсько-українсько-польську акцію, яку — як вже сам заголовок з „Gazet-и Codzienn-ої“ вказує — представляє ть ся, як акцію лежачу в інтересах ягайлонської Польщі. Не знаємо, яку ролю грали там названі Укр... В кождім разі дали ся втягти в якусь ... Ждемо скорого поясненя від пп Пан... т-ів, в чім дїло. На всякий случай було се промахом афішуватись в якихсь спільних акціях „народів б. польської Річпосполитої“ Українцям. Поляки вже кують з сего капітал для себе.

Побіда Нїмців у Франції.

Соасон занятий. — Форти кріпости Раймс упали. — Нїмцї над Марною.

Берлїн, 30-го мая. — Між Ізерою а Оазою боєва дїяльність зросла на многих місцях. Деведе приходило до борби піхоти. — Наступ боєвих армій нїмецького наслїдника престола іде вперед. На північ від ріки Єсни після завзятих боїв зискали Нїмцї много терену. Бранденбурські війська заняли Соасон. На полудне від Весль упав під напором Нїмців ново утворений французький фронт. — Форти північно-західного фронту коло Раймс упали. Число полонених перевисшає 35.000. Воєнна добича в арматах і инших воєнних матеріялах величезна.

Великі припаси попали в нїм. руки в Соасон, Бресн і Фім.

Нїмцї здобули богато авіяційних парків з великими маґазинами і матеріялами для лїтаків. На полудне від Фер-ан-Тардноа Нїмцї зближають ся над ріку Марну.

Перед другою битвою над Марною.

Цїріх, 30. мая. „Neue Züricher Nachrichten“ доносять: Відступлене французько-анґлїйських військ піде аж по ріку Марну і ту прийде правдоподібно до нової марнейської битви. Перший раз в сїй війнї прийшло тут до битви на самім початку війни і тодї Французи відперли напір Нїмців і змусили їх до відвороту. Теперішний наступ є закроєний на велику скалю і ледви, чи удасть ся Французам удержатись над Марною. Французьке правительство переїзджає зі загроженого Парижа до Бордо в полудневій Франції.

Французьке донесене.

Віденъ, 30. мая. Вечірнє французьке донесене з 29. мая звучить: Борба на нашім лївім крилї була надзвичайно завзята. В околицї Соасон після завзятого опору і уличної борби, яка через кілька годин здержала наступ неприятеля, наші війська опустили Соасон. Під напором неприятельських військ, утратили ми область на північ від Фер-ан-Тардноа. На правім крилї переведено наші війська, що боронили Раймсу, на полудневий берег каналу Есни.

Італїйська офензива.

Віденъ, 30. мая. Урядово.

Бої в околици Тонале продовжають ся. Також коло Адамельо скріпився неприятельський артилерійський огонь. Ми відбили кілька неприятельських приступів на полудне від ледівця Пресена.

НОВИНКИ.

— **Ювилей „Днїстра“.** Вчера відбулись двайцятьпяті звичайні загальні збори Товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“, на яких управа Товариства зложила звіти за 25. адміністраційний рік. Зборам проводив почесний президент, митрополит ґраф Шептицький, а на домі Товариства повівав український прапор.

Сими зборами закінчив „Днїстер“ чверть столїтя свого істнованя. З приводу сего ювилею видало Товариство „Ювилейну Книгу“ про свою чвертьвікову дїяльність. На основі сеї книги подамо в найблизших днях ширшу статю про се наше вельми заслужене Товариство, тут тільки зазначимо, що для звеличаня 25-тих роковин свого заснованя Товариство „Днїстер“ основало два стипендїйні фонди по 100.000 корон для дїтий своїх урядників і аґентів, значно побільшило фонд заосмотреня аґентів та роздїлило ювилейні датки свому персоналови.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 1-го мая 1918

Нинї: 1-го червня: греко-кат.: Патрик, римо-кат.: Граціяна.

Завтра: 2-го червня: греко-кат.: 4 Н. по Воскр., римо-кат.: 2 Н. по З. С.

| **В приватній укр. ґімназії в Яворові** відбудесь вступний іспит до І-ої кляси 15. червня о 9-ій год. рано. Зголошувати ся треба устно або листовно попередного дня, предкладаючи метрику, посьвідку щіплення віспи і евентуально свідоцтво покінченої 4-ої кляси нар. школи. — Приватні іспити відбудуть ся в днях 8—10 червня. Кружок У. П. Т. в Яворові уладжує двомісячний приготовний курс до вступного іспиту до І. ґімн. кляси, що розпічнесь 20. червня, коли зголосить ся достаточне число учеників. Зголошеня просить ся посилати як-найскорше на руки Дирекції ґімназії. Ученики будуть могли найти приміщене і харч в Бурсі У. П. Т. за низькою оплатою.

| **Митрополичий Комітет Ратунковий** просить всїх П. П. укінчених богословів, а по змозї і всїх Всч. ОО. Катехитів виділових та середних шкіл взяти участь в курсї военно-адміністраційних відомостий і відбудови нашого краю, який уладжує Краєв. Тов. госп. „Сільський Господар“ у Львові в часї від 10—15 червня с. р. Зголошеня про свою участь належить чимскорше слати на адресу Митр. Комітету Рат. Львів, ул. Бляхарська ч. 9. Рефлектуючі з учасників курсу дістануть по його скінченю відповідне занятє. Від Виконного Виділу М. К. Р. Др Боцян Еп. провідник, Григорій Микюитк за секретаря. 1—3

| **Чим скорше!** Звертаємо увагу Хв. Комітетів, шоби заздалегідь замовляли відзнаки Соборної України до обходу торжества свободи України. Мусимо поперед знати кілько відзнак і коли маємо доставити, щоби на час полагодити замову. Відзнаки з дружкою по К 1·50, відзнаки з ланцушком по К 2·50, відзнаки срібні з дружкою або з ланцушком по К 12. — пересилаємо Хв. Комітетам, з купецьким опустом на їх цїли. — Редакція „Вістий з Запорожа“, Львів улиця Руська ч. 20. 2—3

| **Велике дїточе представлене.** Заходом Жіночого Кружка У. П. Т. ім. Ганни Барвінок у Львові відограють учениці школи вправ У. П. Т. у Львові в неділю д. 2 червня с. р. в сали ім. Лисенка: „Бунт ляльок“ фантастична комедія в 3 діях зі співами і танцями. Початок точно о 4. год. В часї представленя двері зачинені. Програми можна набувати скорше в канцелярії шкіл У. П. Т. Мохнацького 12 від 9—12. ч. 49 2—2

Конкурс.

Краєвий Союз господарських спілок у Львові, вул. Зіморовича ч. 20. прийме від 1. червня 1918 р.

а) Управителя відділу рільничих машин. Вимагаєть ся висшого образованя, вправного володіня українською і німецькою мовою та практичного знаня торговлї рільничими машинами Початкова платня К. 600.

б) Люстратора господарських спілок. Вимагаєть ся укінченя висшої торговельної школи, або курсів практики в діловодстві господарської спілки, або торговельного підприємства, а особливо докладного знаня господарських відносин в краю. Початкова платня К. 500.

в) Управителя відділу будівляних матеріялів. Вимагаєть ся висшого образованя, вправного володіня українською і німецькою мовою та практики в торговлї будівляними матеріялами. Початкова платня К. 500.

В подорожі дієти К. 20 денно. Аванс і стабілізація в міру висліду праці. Подачя з відписами свідоцтв і описом дотеперішного житя належить вносити до 25. мая 1918 р. до Союза, Львів вул. Зіморовича ч. 20.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Краєвий адвокат

Др Володимир Гачинський

відновив адвокацьку канцелярію

в Підгайцях.

Адвокат краєвий

Др Еміль Шморак

— відчинив свою канцелярію адвокатську —

у Львові, ул. Фредри ч. 9. ч. 26.

Адвокат

пошукує рутинованого конципієнта. Адреса: „Підгіре“ в Адм. „Укр. Слова.

Адвокат і оборонець

- - Др Роман Перфецький - -

веде адвокацьку канцелярію

—— Львів, ул. Сикстуська ч. 43. б. ——

ОГОЛОШЕНЯ.

До пабутя Др Пелеш: „Geschichte der Union“. 2. томи оправлені. Відомість в Адміністрації — Сикстуська 21. ч. 62.

Торговельну силу (може бути панна) прийме „Український Базар“ в Журавні. Зголошуватись з поданем услівій на адресу: М. Кунда, Журавно.

Інтеліґентна женщина літ 32 пошукує місця за господиню у священика, або також в більших домах до заряду. Зголошеня слати до Адм. „Укр. Слова“ Маруся.

Інтеліґентна панна літ 28 пристійна, лагідна, вийде замуж за мущину до 40 літ. Листи слати до Адм. „Укр. Слова“. Евдокія.

Інтеліґентна дівчина літ 20. пристійна, добра, працьовита, посідає малий маєток, вийде замуж охотно за питомця, або иншого мущину на добрім становиску. Листи слати до Адм. „Укр Слова“. Доза.

Потерпівшим в наслідок війни, а головно кормлячим матерям та незасібній шкільній молодіжи продавати буде почавши від 1-го червня сего року Митрополичий Комітет Ратунковий молоко по половині власної ціни. Всім прочим по цїні власних коштів. — Для уложеня лїсти побираючих молоко в Молочарни Комітету взагалі, а для признаня знижки повисше названим просить ся негайно зголошуватись в бюрі М. К. Р. при ул. Бляхарській ч. 9. — Продажа молока відбуваєсь що дня від год. 10-тої рано почавши. 57 1—3

Вдова по священику, яка заняла би ся хатним господарством у священика вдівця з двома дітьми 9 літними пошукуєсь. Ласкаві зголошеня з поданем услівій слати на адресу парох. Уряду в Хоцемири п. в місци, коло Товмача. 3—3 ч. 43

Укр. Товариство для поширеня ремесла і промислу, Львів, ул. Руська ч. 3. повідомляє, що оно одержало з Бюра сирівців до розділу між своїх членів 30 кг. твердої шкіри по тарифовій ціні і книжку побору на одіжеві матеріяли і просить отсим потребуючих Вп членів Т-ва зголошувати свої запотребованя в Т-ві між 9—2 в пол. 2—3 ч. 54

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

„УКРАЇНСЬКА КНИЖКА“.

І. серія: „Нашим найменчим“ (1—10). (Ілюстроване видавництво для дітий). Редактор: Антін Крушельницький. Ілюструє: Анна Кульчицька.

1. Дурень і його жінка жаба-панна, народня казка 14 ілюстр. — 50 с.
2. Богатий Марко, народня легенда, 14. ілюстр. — 50 с.
3. Лисиця і вівця, народня байка, 14 ілюстр. — 50 с.
4. Котик і півник, народня байка, 14 ілюстр. — 50 с.
5. Два брати — грішник — китайські нар. казки, 14 ілюстр. — 50 с.
6. Цар Лев, народня байка, 30 ілюстрацій — 1 К.
7. Повінь, китайська народна казка, 14 ілюстр. — 50 с.
8. Господар і вуж, народня байка, 14 ілюстр — 50 с.
9. Пімста звірів, народня байка, 14 ілюстр. — 50 с.
10. Сорока і когут, народня байка, 14 ілюстр. — 50 с.

Замовленя приймають:

1) „Союзний Базар“, Львів, Руська ч. 20 (при більших замовленях 15 процент опусту).

2) „Книгарня Тов-а ім. Шевченка, Львів, Ринок 10. 8—10

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ!

Вже вийшли і продають ся.

Готові формулярі подань о урльопи для жовнірів до жнивних робіт (по німецьки).

Ціна одного примірника 30 сот. Хто замовляє 100 примірників, дістає ще 10 примірників даром. На почтову порученку посилку належить долучити 80 сот.

Замовленя за попередним надісланем готівки просить ся слати на адресу: О. Танчаковський Львів Ринок ч. 10. Правна порада. ч. 25

Памятка з Берестя!

фотографічні знимки з підписами делеґатів на мировім договорі в Берестю можна купити в обох українських книгарнях по 3 кор.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ пів року	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чверть року	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Ґолубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.